

Zkušenosti zpracovatele, pořizovatele a uživatele územní studie krajiny

Mgr. Alena Smrčková, Ph.D.

Ing. Libor Rak

- **Příležitost vytvoření obsahově bohatého územně plánovacího podkladu**

- **Metodický pokyn pro zadání**

- Co pořizovatel od ÚSK očekává?
- Kdo bude studii využívat?
 - Orgány územního plánování
 - Orgány ochrany přírody a krajiny
 - Orgány památkové péče
 - Orgány ochrany ZPF
 -
- Jaká témata jsou pro uživatele důležitá?
 - Možnost zacílení na konkrétní problémy, lokality
 - Možnost přizvat další odborníky do zpracovatelského týmu

- **Specifika v zadání ÚSK**

- Zainteresovanost pořizovatele
- Charakter území
- Problémy území (sucho, retence, intenzivní zemědělství, krajinná zeleň)
- Chybějící informace o území
- Chybějící data

ZADÁNÍ ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY pro správní obvod obce s rozšířenou působností

Metodický pokyn

Ministerstva pro místní rozvoj ČR
a
Ministerstva životního prostředí ČR

www.mmr.cz

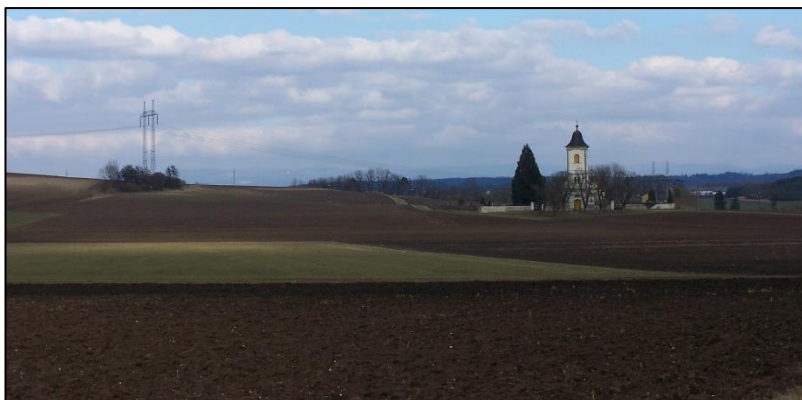
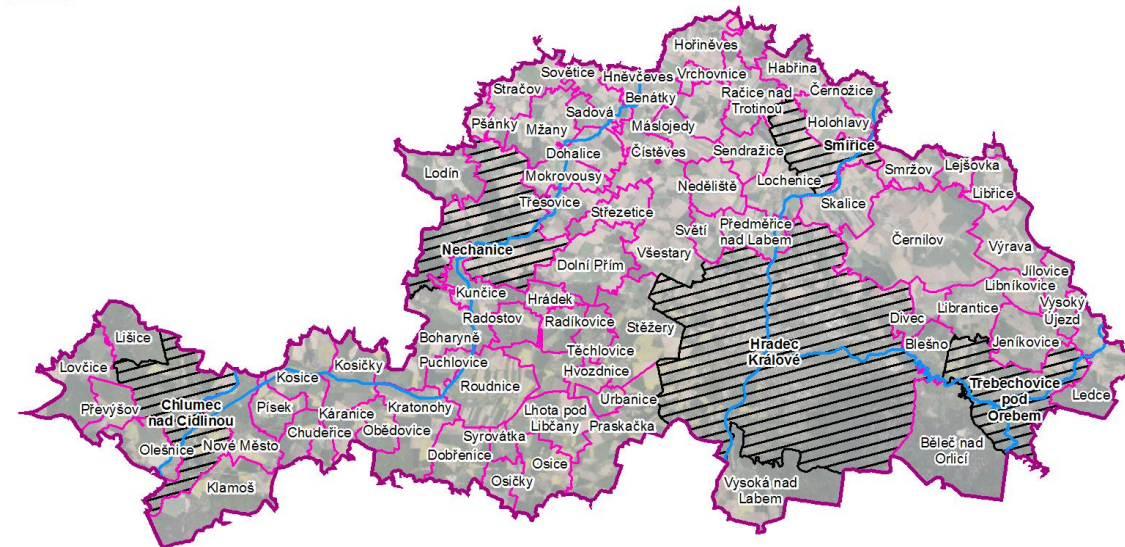
www.mzp.cz

Poznávání řešeného území – detail řešení

ORP Hradec Králové - 81 obcí, 677,47 km², 145 830 obyv.,

Specifika zadání ÚSK ORP Hradec Králové

- Bioklimatolog – člen zpracovatelského týmu
- Hodnocení extrémů počasí a jejich dopady
- Důraz na řešení prostoru nivy Orlice a Labe
- Problém ochrany a využití říční nivy – přijatelné a nepřijatelné druhy činností, míra zornění, nebezpečí narušení přírodních hodnot
- Důsledky soudobého trendu zemědělského hospodaření za přispění druhotného vlivu dotační politiky státu

Návrh územní studie

• Vymezení krajinných okrsků

Vymezení dostatečně velkých krajinných okrsků tak, aby vyjadřovaly opravdu rozpoznatelný charakter a jeho hlavní rysy a to včetně charakteru struktury osídlení a charakteru zástavby (ani tak se vždy nevyhneme dílčím problémům a nesouladům!)

• Stanovení cílové kvality krajiny

Promítnout pohledy různých specialistů – urbanisty, krajinného architekta, vodohospodáře, ekologa

• Návrh opatření

- Opatření k ochranně krajinného rázu, krajinných a přírodních hodnot
- Opatření k usměrnění využívání volné krajiny
- Opatření k usměrnění územního rozvoje
- Opatření pro předcházení problémů a rizik

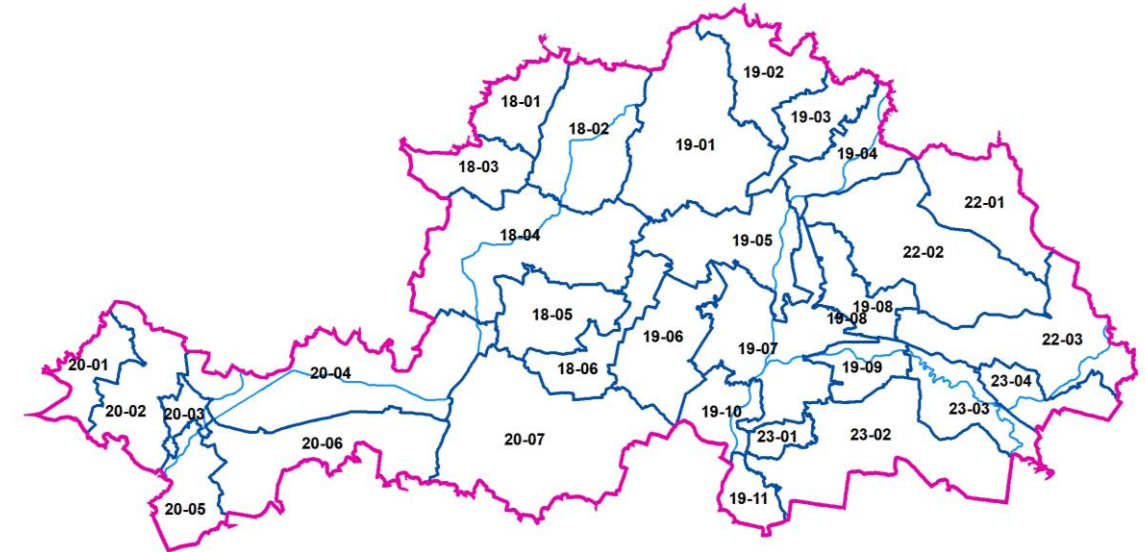
• Formulovat opatření pro krajinné okrsky?

• Formulovat opatření pro obec?

• Katalog společných opatření

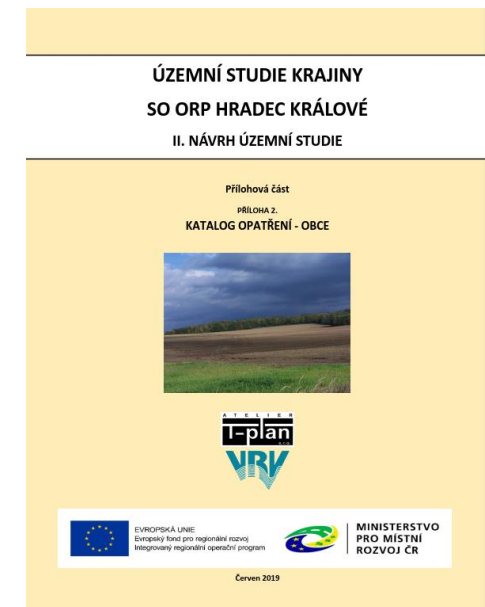
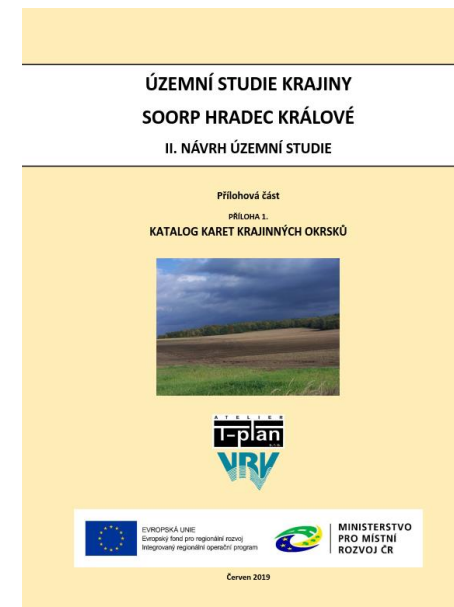
Vymezení krajinných okrsků na území ORP HK

- hranice ORP
- významné vodní toky
- krajinný okrsek

Otázky

- Stanovení priorit opatření – stanovena pestrá škála opatření. Která z nich jsou pro danou krajinu prioritní?
 - Změna způsobu obhospodařování zemědělské půdy – velikost půdních bloků, osevní postupy, technologie obhospodařování půd;
 - Ochrana vody, podpora retence;
 - Doplnění krajinné zeleně;
 - Omezení urbanizace krajiny;
 - Ochrana stávajících hodnot (přírodních, krajinných, kulturně historických).
 - ?????
- Jak opatření formulovat, aby byla pro uživatele dobře využitelná – pro proces rozhodování v území?
- Jak opatření formulovat, aby byla pro zpracovatele územních plánů dobře využitelná?
- Možnost vymezit lokality, které by měly být prověřeny ve větším detailu / s určitým cílem (např. vyhlášení přírodního parku, krajinné památkové zóny)
- Doporučit řešení konkrétních témat v konkrétní lokalitě ve větším detailu
- Co bude dál s ORP, kde ÚSK není zpracována – doplnění jevů do ÚAP (vymezení krajinných okrsků, vymezení nivy....)?

Grafické vyjádření návrhů

ADMINISTRATIVNÍ ČLENĚNÍ

- HRANICE KRAJE
- HRANICE ORP
- HRANICE OBCE
- HRANICE KATASTRÁLNÍHO ÚZEMÍ

PŘÍRODA - NÁVRHY A NÁMĚTY

- ZPROSTUPNĚNÍ MIGRAČNÍCH PŘEKÁŽEK (KÓD MV)

UPOZORNĚNÍ ÚSES

- DOPRAVA
- PROVAZBA ORP
- ROZVOJ OBCE
- TĚŽBA
- ZÚR
- ZASTAVĚNÉ ÚZEMÍ
- LINIOVÁ KRAJINNÁ ZELENĚ NAVRŽENÁ K OBNOVĚ NEBO DOPLNĚNÍ
- STÁVAJÍCÍ DÁLKOVÝ MIGRAČNÍ KORIDOR
- NÁVRH ÚPRAV DÁLKOVÉHO MIGRAČNÍHO KORIDORU
- BARIÉRA NA DÁLKOVÉM MIGRAČNÍM KORIDORU STÁVAJÍCÍ
- BARIÉRA NA DÁLKOVÉM MIGRAČNÍM KORIDORU POTENCIÁLNÍ
- NADREGIONÁLNÍ BIODORIDOR (KÓD NBK)
- NADREGIONÁLNÍ BIOCENTRUM (KÓD NBC)
- REGIONÁLNÍ BIODORIDOR (KÓD NBK)
- REGIONÁLNÍ BIOCENTRUM (KÓD NBC)
- LOKÁLNÍ BIODORIDOR (KÓD LBK)
- LOKÁLNÍ BIOCENTRUM (KÓD LBC)
- ÚZEMÍ, VE KTERÉM JSOU NUTNÁ OPATŘENÍ PRO ZVÝŠENÍ EKOLOGICKÉ STABILITY PLOCH

SÍDLA A KRAJINA

- PLOCHA ASANACE
- MÍSTO K OBNOVĚ/PŘESTAVBĚ
- CYKLOTRASY STÁVAJÍCÍ
- CYKLOTRASY NAVRŽENÉ K DOPLNĚNÍ
- CYKLOTRASY URČENÉ K PROVĚŘENÍ
- NÁVRH SMĚRŮ PROPOJENÍ SÍDEL V KRAJINĚ
- TURISTICKÉ TRASY STÁVAJÍCÍ
- TURISTICKÉ TRASY NAVRŽENÉ K PROVĚŘENÍ
- POTENCIÁLNÍ RIZIKO SRŮSTÁNÍ SÍDEL
- RIZIKO SRŮSTÁNÍ SÍDEL
- PLOCHA K OBNOVĚ/PŘESTAVBĚ

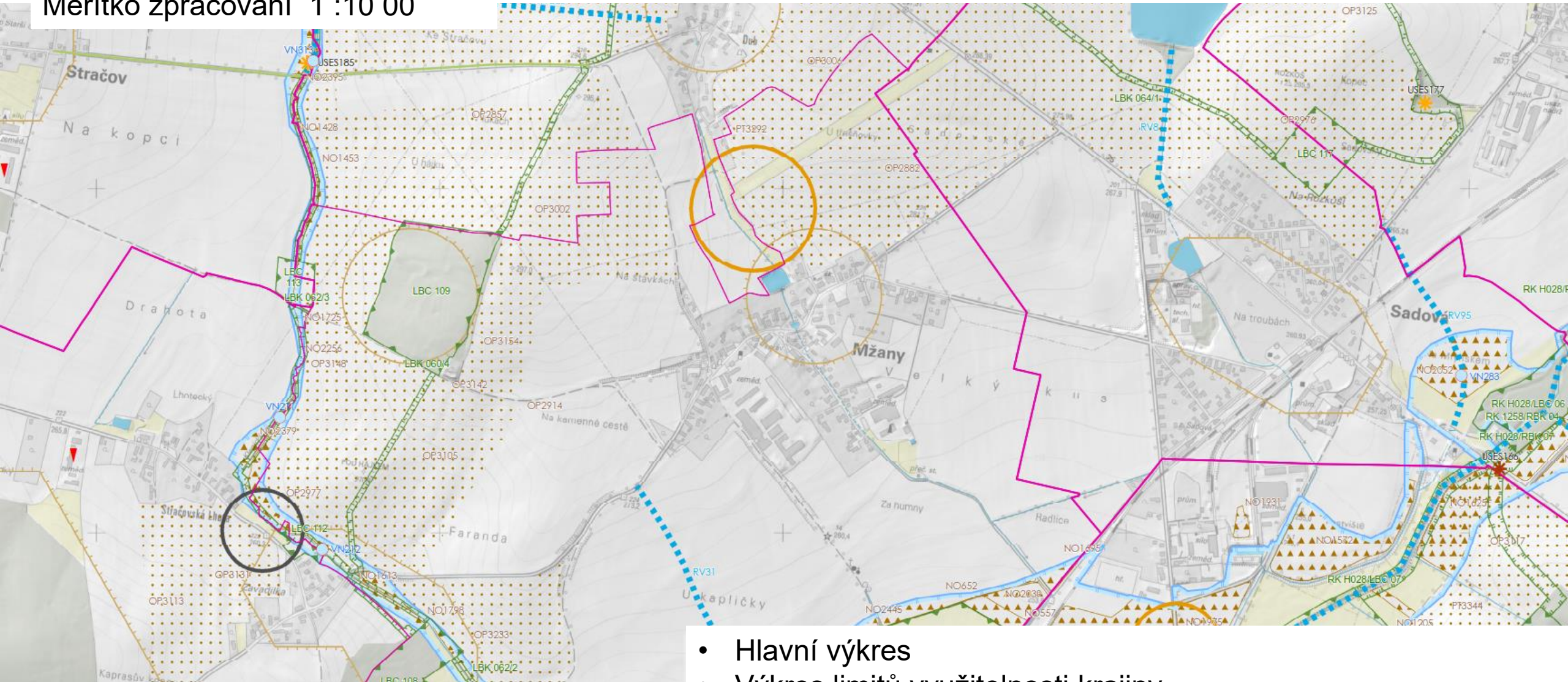
VODA V KRAJINĚ - NÁVRH OPATŘENÍ

- RETENČNÍ PRVEK (ZDRŽ, PŘEHRÁŽKA, TŮŇ, MOKŘAD) (KÓD RT)
- VODNÍ NÁDRŽ, SUCHÁ NÁDRŽ, OBNOVA RYBNÍKA (KÓD VN)
- REVITALIZACE, RENATURALIZACE VODNÍHO TOKU (KÓD RV)
- NIVA MIMO ZASTAVĚNÉ ÚZEMÍ
- PŮDOOCHRANNÉ OPATŘENÍ (KÓD OP)
- OCHRANA KVARTÉRNÍCH ZDROJŮ VODY (KÓD OV)
- ORNÁ PŮDA V NIVĚ (KÓD NO)

Prefix kódu opatření	Název opatření
CTx	Cyklotrasy navržené k doplnění
KBx	Kritický bod
MVx	Zprostupnění migračních překážek na vodních tocích
RVx	Revitalizace, renaturace vodního toku
RTx	Retenční prvek (zdrž, přehrážka, tůň, mokřad)
VNx	Vodní nádrž, suchá nádrž, obnova rybníka
TTx	Návrh směrů propojení sídel v krajině
PRx	Ochrana pramenných oblastí
OVx	Ochrana kvartérních zdrojů vody
POx	Protipovodňová ochrana
OKx	Návrh odkanalizování obcí
OPx	Protierozní opatření – Úprava osevních postupů
EOx	Protierozní opatření - potřeba TPEO nebo zatravnění
PTx	Protierozní opatření - doplnění půdoochranné technologie
NOx	Návrh změny obhospodařování orné půdy v nivě
ÚSESx	Návrh na úpravu řešení ÚSES

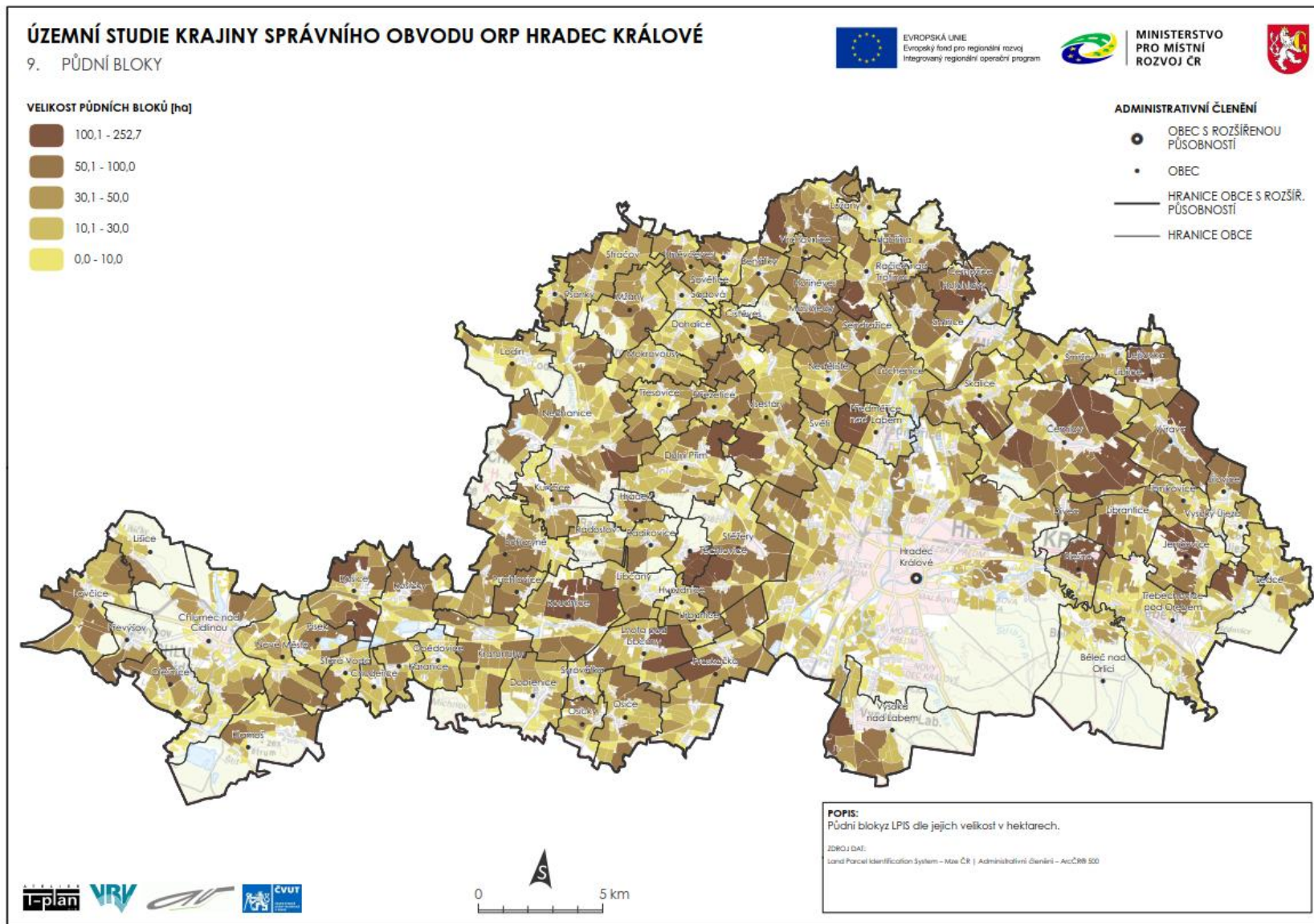
Grafická část

Měřítko zpracování 1 :10 00

- Hlavní výkres
- Výkres limitů využitelnosti krajiny
- Výkres vymezení navržených změn ve využívání území
- Výkres jevů navržených na doplnění do ÚAP

ÚSK ORP HK přináší i řadu návrhů a námětů s cílem zlepšení funkcí a obrazu krajiny Královéhradecka, které nelze řešit nástroji územního plánování, a je doporučeno je prosazovat a zapracovat v dalších koncepčních či plánovacích dokumentech (zemědělství, lesnictví, rekreace a cestovní ruch atd.).

Vybrané charakteristické rysy krajinného okrsku	Plocha (ha)	Podíl zastoupení v krajinném okrsku (%)
Plocha okrsku celkem (ha)	4 110,0	-
Zemědělská půda celkem	3 117,83	75,86
Lesy	318,87	7,76
Vodní plochy	10,74	0,26
Urbanizovaná území	381,98	9,29
Ostatní plochy	280,69	6,83
Využití zemědělských půd		
Orná půda	2 873,49	69,91
Ovocný sad	2,46	0,06
Trvalé travní porosty	205,19	4,99
Ostatní kultury zemědělské půdy	36,68	0,89
Velikost půdních bloků v okrsku		
Půdní bloky větší jak 30 ha ze zemědělské půdy	2 565,02	62,41
Propustnost ploch v okrsku		
Propustné plochy dle způsobu využití území	3 921,38	95,41
Nepropustné plochy dle způsobu využití území	188,73	4,59

Příklad úpravy krajiny v místě 100%polní matrice; Obec Librantice založení biocentra „Frešle“ rok 2000

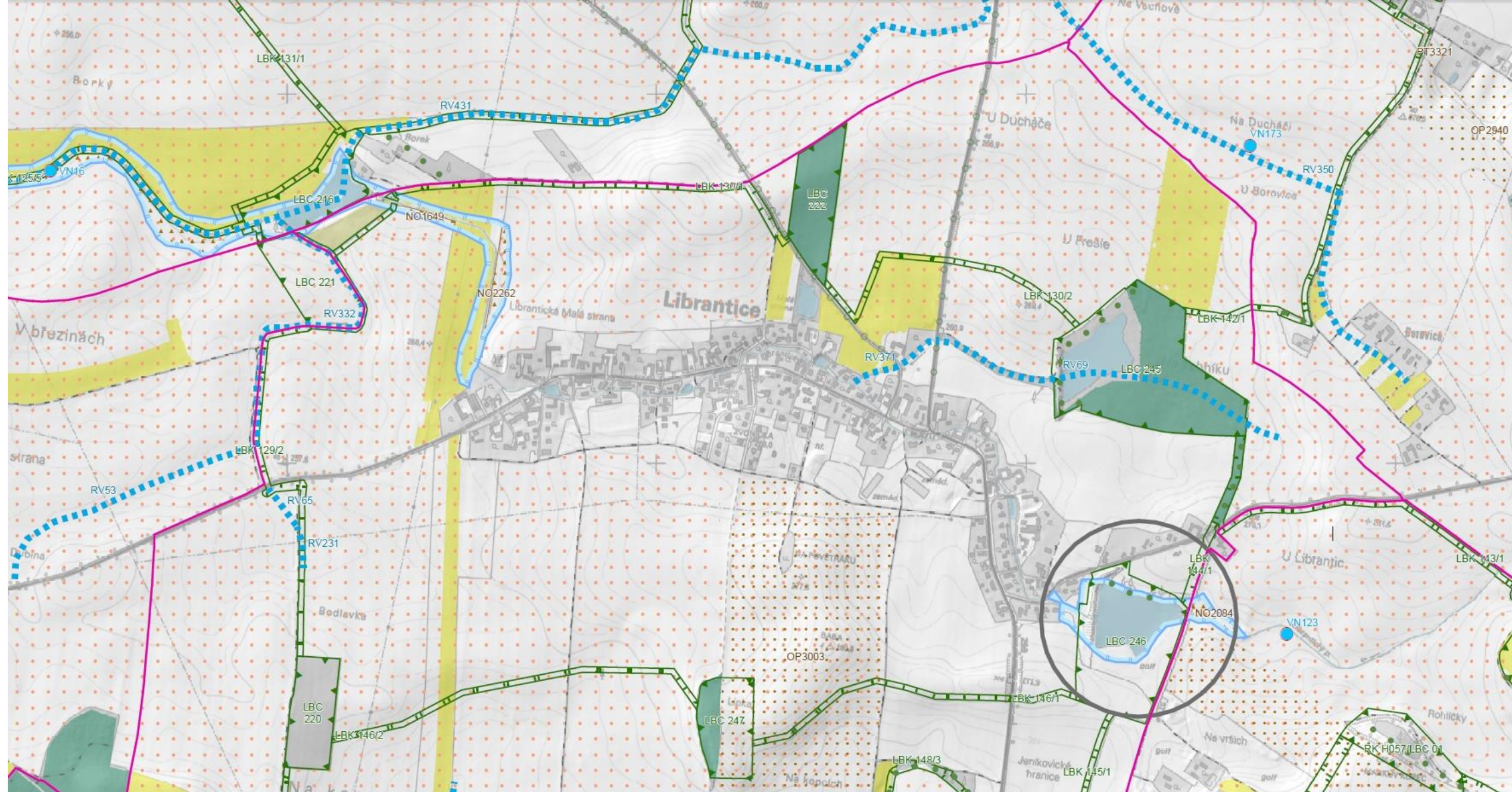
Biocentrum „Frešle“

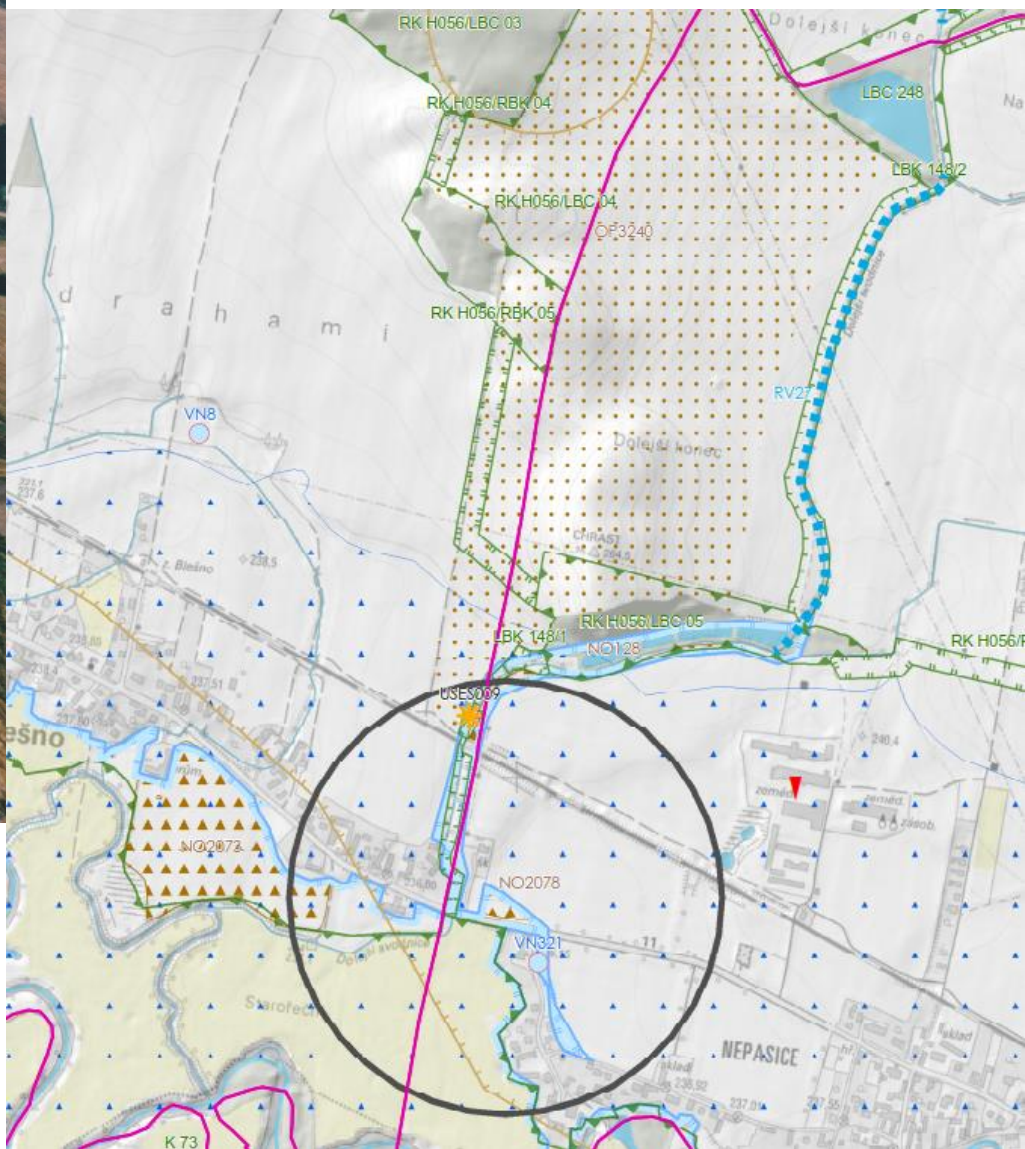
rok 2003

rok 2019

Návrhy na úpravu okolní krajiny biocentra „Frešle“ dle analýzy územní studie krajiny

Další příklady úpravy polní matrice obec Blešno biocentrum „Korálky“; na horizontu obnovený rybník z 16. stol.

Biocentrum „Turek“ založené na svodnici pod kopcem Turek;
obec Jeníkovice

Rozliv povodňové vlny v Přírodním parku Orlice
jako přirozená a nesporná protipovodňová ochrana
Hradce Králové

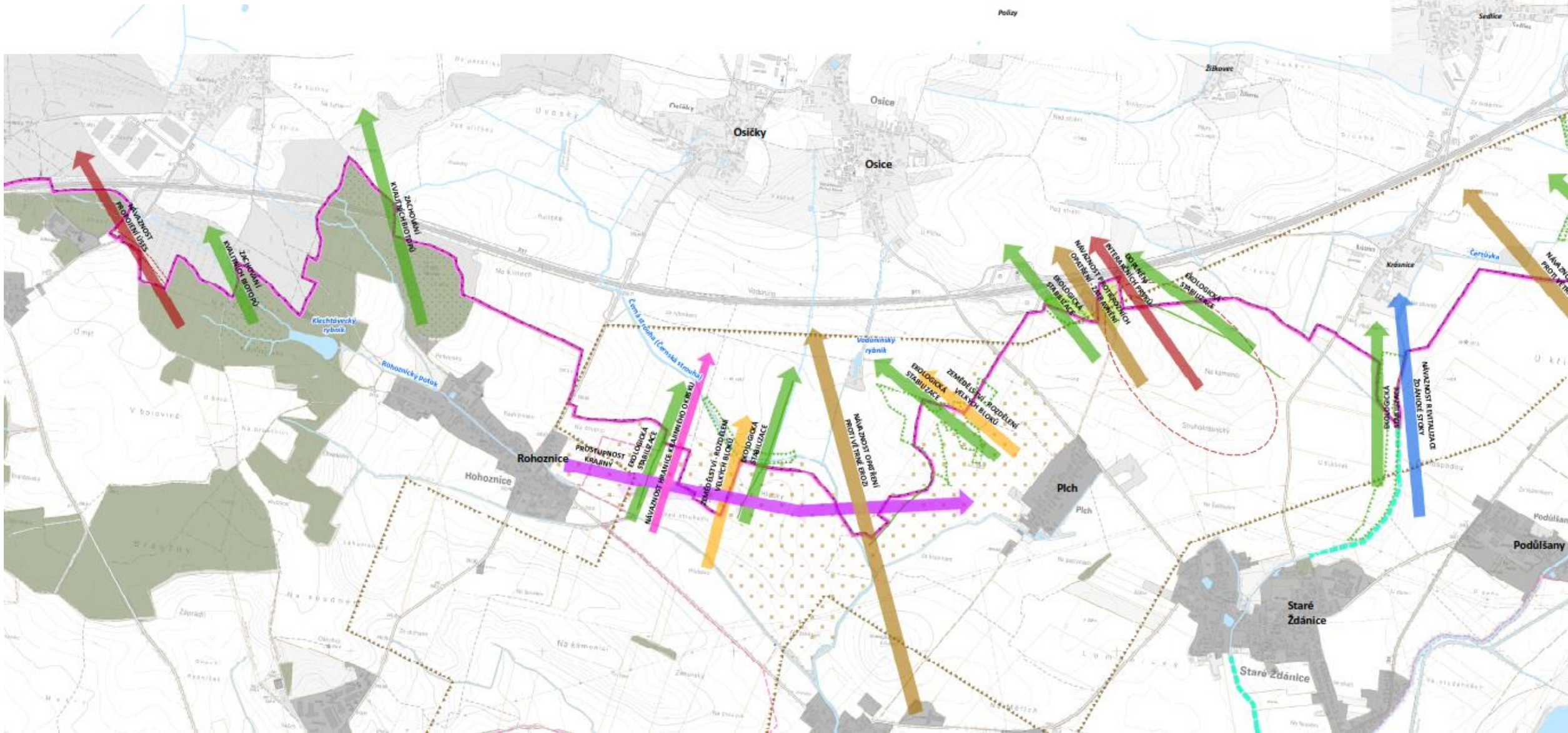

Přírodní park Orlice – slouží jako ochrana údolní
nivy Orlice a jejích přirozených meandrů

Koordinace se sousedními OPR

Příklad řešení vazeb na ORP Pardubice

Zpracování datové části

- včasné stanovení struktury datového skladu, která bude v souladu:
 - s požadavky pořizovatele a s datovým modelem ÚAP daného ORP
 - bude rozšiřitelná
 - bude umožňovat jednoznačné a logické zařazení postupně vytvářených témat
- chronologie postupného vytváření dat studie
- nutné vyjasnění úloh a povinností dílčích zpracovatelských týmů z pohledu správy centrálního datového skladu
- důsledné vyplňování povinných atributů a metadat dílčími zpracovatelskými týmy
- efektivním se v kontextu celé zakázky ukázalo investovat čas do automatizace procesů jako jsou skripty a automatizace převodu GIS CAD formátu

100	Sprava geodatabaze
101)	Hromadne pridani datasetu do GDB - rucni vklad
102)	Hromadne pridani datasetu do GDB - vklad jako seznam v TXT
103)	Hromadne vyhledavani feature class v GDB
104)	Vypis nazvu vseh Datasetu do TXT
105)	Export Datasetu vctne Feature Class do Excelu
200	Import a sprava prvku v geodatabazi
210	Import dat do geodatabaze
211)	Hromadny import dat - rucni vyber shp
212)	Hromadny import a orez dat - rucni vyber shp
213)	Hromadny import a orez dat - vklad shp jako seznam v TXT
214)	Hromadny import a orez dat, Definiton Query - rucni vyber shp
215)	Hromadny import dat - vklad shp jako seznam v TXT
216)	Hromadny import, Definiton Query - rucni vyber shp
220	Sprava prvku v geodatabazi
221)	Kopie Feature Class s Definiton Query
222)	Prejmenovani Feature Class (DEPRACATED)
223)	Hromadne odstraneni Feature Class
224)	Hromadny orez dat
225)	Hromadna kontrola a oprava geometrie
226)	Vypis obsahu vice Datasetu do TXT
227)	Hromadny prunik s obcemi - rucni vyber (NELZE)
228)	Hromadny prunik s obcemi - vklad jako seznam v TXT
300	Sprava a uprava atributu
301)	Hromadne pridani sloupce dle DM USK Liberec
302)	Hromadne pridani sloupce a vyplneni hodnot atributu POSKYT - seznam hodnot
303)	Hromadne pridani sloupce a vyplneni hodnot atributu NAZEVE dle nazvu Feature Class (mimo DM USK)
304)	Hromadne pridani a vyplneni hodnot atributu ID_FC
305)	Hromadne kopirovani hodnot mezi sloupci
306)	Hromadne (pridani sloupce a) vyplneni hodnot libovolneho atributu
307)	Hromadne mazani vybraného sloupce
308)	Hromadne prejmenovani vybraného sloupce
309)	Hromadne vyplneni obci do radku
310)	Hromadne pripojeni atributu - vklad jako CSV
311)	Hromadny export atributovych tabulek do XLS
400	Sprava a oprava mapovych dokumentu
410	Detekce vrstev
411)	Detekce vrstev obsahujících diakritiku v nazvech sloupce
412)	Detekce vrstev obsahujících diakritiku v atributu pouziteho pro symbologii
413)	Detekce nenalinkovanych vrstev
414)	Detekce vrstev s pruhlednosti
415)	Vyhledavani vrstvy dle nazvu v mapovych dokumentech
416)	Porovnani vrstev v mapovych dokumentech s GDB - vystup XLS
417)	Detekce vrstev s labelem
418)	Detekce vrstev se symbologií (NEFUNKCNI)
420	Sprava a oprava vlastnosti vrstev
421)	Zmena nazvu vrstev v mapovem dokumentu dle skutecnych nazvu Feature Class
422)	Vymazani existujících Definition Query u vseh vrstev v mapovem dokumentu
423)	Zruseni diakritiky atributu pouziteho pro symbologii
424)	Zruseni diakritiky atributu
425)	Prejmenovani Feature Class vctne odpovidajici vrstvy v MXD
426)	Prejmenovani Feature Class vctne odpovidajici vrstvy v MXD - vklad jako CSV
427)	Presun Feature Class vctne odpovidajici vrstvy v MXD
430	Sprava mapovych dokumentu
431)	Vytvoreni Feature Class ze skutecneho rozsahu data frame (vctne DDP)
500	Validace a kontrola dat
501)	Kontrola multipart feature - vystup XLS

Děkujeme za pozornost

